

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Građanski Predmeti > Izvođenje Dokaza > Poland

Izvođenje dokaza

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Poljska

1 Teret dokazivanj

1.1 Koja su pravila u vezi s teretom dokazivanja?

Pitanja povezana s dokazima i izvođenjem dokaza prvenstveno su uređena člankom 6. Građanskog zakonika od 23. travnja 1964. („Građanski zakonik”) i člancima od 227. do 315. Zakona o parničnom postupku od 17. studenoga 1964. („Zakon o parničnom postupku”).

Na temelju članka 6. Građanskog zakonika teret dokazivanja činjenice leži na osobi koja tvrdi da iz te činjenice proizlaze pravne posljedice. Teret dokazivanja određenih činjenica stoga leži na tužitelju, a teret dokazivanja određenih drugih činjenica na tuženicima.

1.2 Postoje li pravila prema kojima su određene činjenice izuzete od tereta dokazivanja? U kojim slučajevima? Je li moguće predočiti dokaze kako bi se pokazalo da određena pravna pretpostavka nije valjana?

Prema članku 228. Zakona o parničnom postupku nema potrebe za dokazivanjem općepoznatih činjenica. Nema potrebe za dokazivanjem činjenica čije su informacije opće dostupne i činjenica s kojima je sud upoznat po službenoj dužnosti, ali sud o njima mora obavijestiti stranke. Nema potrebe ni za dokazivanjem činjenica koje je za vrijeme sudskog postupka priznala protivna stranka ako se to priznanje ne dovodi u pitanje (članak 229. Zakona o parničnom postupku). Ako se stranka ne izjasni o tvrdnjama protivne stranke o činjenicama, sud može, uzimajući u obzir ishod cjelokupne rasprave, te činjenice smatrati priznatima (članak 230. Zakona o parničnom postupku). U skladu s člankom 231. Zakona o parničnom postupku sud može činjenice relevantne za rješavanje predmeta smatrati utvrđenima ako se takav zaključak može izvesti iz drugih utvrđenih činjenica (činjenična pretpostavka).

Zakonom utvrđena pretpostavka (zakonska pretpostavka) pravno je obvezujuća za sud. Međutim, ona se može osporiti kad god to nije zakonom isključeno (članak 234. Zakona o parničnom postupku).

Prema trenutačnom zakonu, u Poljskoj ne postoje neosporive zakonske pretpostavke, tj. one koje se ne mogu osporiti. Međutim, određene zakonske pretpostavke mogu se osporiti samo u posebnim postupcima – primjerice, pretpostavka da je osoba umrla na datum naveden u odluci o proglašenju smrti, pretpostavka da je majčin suprug djetetov otac ili pretpostavka da je nasljednik osoba za koju je utvrđeno da je stekla nasljedstvo. Utvrđenje pravomoćne kaznene presude o počinjenju kaznenog djela isto se može dovesti u pitanje samo u postupku osporavanja te presude.

Druge zakonske pretpostavke mogu se u istom postupku osporiti dokazima o suprotnome. Primjerice, pretpostavka dobre vjere, pretpostavka da je dijete rođeno živo, pretpostavka da je djelovanje kojim se ugrožava osobna dobrobit nezakonita, pretpostavka da su udjeli suvlasnika u zajedničkoj imovini jednaki, pretpostavka da je dužnik djelovao sa znanjem da su vjerovnici oštećeni, pretpostavka da su ulozi članova ortaštva jednake vrijednosti i pretpostavka da je istinito ono što je potvrđeno javnom ispravom.

U skladu s člankom 233. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku sud na temelju vlastita uvjerenja i sveobuhvatnog razmatranja prikupljenih dokaza mora procijeniti važnost odbijanja stranke da izvede dokaz ili sprečavanja njegova izvođenja protivno odluci suda. Stoga sud u praksi može smatrati da je teret dokazivanja suprotnog prebačen na stranku čije ponašanje otežava dokazivanje određene činjenice, odnosno koja želi dokazati da se ta činjenica nije dogodila.

1.3 U kojoj mjeri sud mora biti uvjeren u neku činjenicu kako bi presudu temeljio na postojanju te činjenice?

U parničnom postupku primjenjuje se načelo slobodne ocjene dokaza (članak 233. Zakona o parničnom postupku) u skladu s kojim sud na sebi prihvatljiv način ocjenjuje pouzdanost i snagu dokaza na temelju sveobuhvatnog razmatranja prikupljenih dokaza. Kako bi svoju odluku temeljio na postojanju određene činjenice, sud mora biti uvjeren da se ta činjenica stvarno dogodila.

U parničnom postupku iznimno može biti dovoljno uvjerenje da se činjenica vjerojatno dogodila. To vrijedi ako zakon zahtijeva samo slučaj *prima facie*, a ne dokazivanje činjenice (članak 243. Zakona o parničnom postupku). U parničnom postupku predviđeno je da je slučaj *prima facie* dovoljan za odlučivanje, primjerice, o dodjeli jamstva, o intervenciji treće osobe u postupak ili o obustavi neposredne izvršivosti presude zbog ogluhe.

2 Izvođenje dokaza

2.1 Mora li stranka uvijek podnijeti zahtjev za izvođenje dokaza ili sudac u određenim predmetima može izvesti dokaze na vlastitu inicijativu?

Sud može prihvatiti dokaze na koje se stranka ne poziva (članak 232. Zakona o parničnom postupku), ali u parničnom postupku riječ je o iznimci i o tome sud odlučuje po slobodnoj ocjeni. To nije slučaj u određenim situacijama u izvanparničnim postupcima u kojima zakon predviđa mogućnost pokretanja postupka na inicijativu suda (npr. u stvarima roditeljske odgovornosti ili skrbništva) ili u kojima se zakonom zahtijeva da sud po službenoj dužnosti utvrdi određene činjenice (primjerice u postupku za izjavu o nasljedstvu sud po službenoj dužnosti ispituje tko je nasljednik). U takvom slučaju sud je u praksi dužan prihvatiti dokaze po službenoj dužnosti u nedostatku dostatnih dokaza koje su dostavile stranke u postupku.

2.2 Ako je zahtjev stranke koji se odnosi na izvođenje dokaza odobren, što slijedi?

Zahtjev za izvođenje dokaza nije obvezujući za sud. Dokaz koji je dostavila stranka može se prihvatiti ili izostaviti. Za izostavljanje dokaza i za prihvaćanje dokaza potrebno je izdavanje naloga (članak 235.² stavak 2. Zakona o parničnom postupku, članak 236. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Iznimka su dokumenti u spisu predmeta ili njihovi prilozi. Takav je dokument dokaz bez posebne odluke – sud mora donijeti odluku samo ako ga želi izostaviti (članak 243.² ZPP-a). Pri donošenju odluke o prihvaćanju dokaza sud mora navesti dokaze i činjenice koji se trebaju dokazati te datum i mjesto izvođenja dokaza ako je to potrebno i moguće.

Odluka o prihvaćanju ili izostavljanju dokaza nije obvezujuća za sud i prema potrebi je on može poništiti ili izmijeniti (članak 240. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

2.3 U kojim slučajevima sud može odbiti zahtjev stranke za izvođenje dokaza?

U skladu s člankom 235.² Zakona o parničnom postupku sud osobito može izostaviti dokaz:

- čija je provedba isključena odredbom Zakona o parničnom postupku
- kojim se nastoji dokazati činjenica koja je neosporna, nevažna za ishod slučaja ili dokazana kako tvrdi podnositelj zahtjeva
- koji je neprikladan za dokazivanje predmetne činjenice
- koji je nemoguće dostaviti
- čiji je jedini cilj produženje postupka i
- koji u zahtjevu za izvođenje nije naveden na način kojim se dopušta njegovo dostavljanje ili za koji u zahtjevu nisu određene činjenice koje tim dokazom trebaju dokazati, a stranka nije popravila taj propust usprkos zahtjevu.

2.4 Koji različiti načini dokazivanja postoje?

Dokazna sredstva osobito mogu uključivati:

- dokumente koji sadržavaju tekst i omogućavaju identifikaciju izdatelja (članci od 243.¹ do 257. Zakona o parničnom postupku)
- iskaze svjedoka (članci od 259. do 277. Zakona o parničnom postupku)
- mišljenje vještaka (članci od 278. do 291. Zakona o parničnom postupku)
- vizualni pregled (članci od 292. do 298. Zakona o parničnom postupku)
- saslušanje stranaka (članci od 299. do 304. Zakona o parničnom postupku)
- testiranje krvne grupe (članci od 305. do 307. Zakona o parničnom postupku)
- dokumente koji sadržavaju snimke slike ili zvuka (članak 308. Zakona o parničnom postupku).

Ovaj popis nije iscrpan – u poljskom parničnom postupku dopuštena je uporaba dokaznih sredstava koja nisu izričito navedena u Zakonu (članak 309. Zakona o parničnom postupku).

2.5 Na koji se način od svjedoka dobivaju dokazi te kako se ti načini razlikuju od onih pomoću kojih se dokazi dobivaju od vještaka? Kakva su pravila u vezi s pisanim dokazima i izvješćima/mišljenjima vještaka?

Svjedoci su u pravilu dužni dati iskaz usmeno na saslušanju. Svjedoka koji se ne može pojaviti na saslušanju na sudski poziv zbog bolesti, invaliditeta ili druge nepremostive smetnje saslušati će se u mjestu prebivališta (članak 263. Zakona o parničnom postupku). Sud može odlučiti da svjedok treba dati iskaz u pisanom obliku (članak 271.¹ Zakona o parničnom postupku). U tom slučaju svjedok je dužan dostaviti tekst iskaza sudu u vremenskom roku koji je odredio sud. Gluhi i nijemi svjedoci daju iskaz u pisanom obliku ili uz pomoć stručnjaka (članak 271. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). Za neopravdani nedolazak sud će svjedoku odrediti novčanu kaznu i izdati novi sudski poziv, a kad je riječ o ponovljenom nedolasku, izreći će dodatnu novčanu kaznu te može odrediti i prisilni dolazak svjedoka na sud (članak 274. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

U skladu s člankom 266. Zakona o parničnom postupku svjedok se prije saslušanja obavještava o pravu da može odbiti dati iskaz i o kaznenoj odgovornosti za davanje lažnog iskaza (članak 266. Zakona o parničnom postupku). Svjedok koji daje iskaz polaže sljedeću prisegu: „Shvaćajući važnost svojih riječi i svojih zakonskih obveza svečano se zaklinjem da ću govoriti istinu te da neću prikrivati ništa što znam.” Svjedok koji daje iskaz u pisanom obliku polaže prisegu tako da potpiše navedeni tekst.

Pri usmenom davanju iskaza svjedok počinje odgovaranjem na pitanja suda, s čime je upoznat i iz kojeg izvora s obzirom na slučaj, a nakon toga stranke mogu uputiti pitanja svjedoku (članak 271. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Svjedoci čiji su iskazi međusobno proturječni mogu se suočiti (članak 272. Zakona o parničnom postupku).

Ispitivanje svjedoka upotrebom tehničkih uređaja koji omogućavaju provođenje ove radnje na daljinu ovisi o odluci suda koji procjenjuje je li to moguće zbog prirode dokaza (npr. zbog svjedokovih osobnih karakteristika; članak 235. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). U tom slučaju svjedok se treba zadržati u prostorijama drugog suda, odnosno u zatvoru ili pritvoru kad je lišen slobode, kako bi se saslušanje moglo prenositi između sudnice suda koji vodi postupak i mjesta na kojem se svjedok nalazi. Na mjestu na kojem se nalazi osoba lišena slobode u postupak moraju biti uključeni zastupnik uprave zatvora ili ustanove za zadržavanje, predstavnik ako ga ima i tumač ako je imenovan (članak 151. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Sud odlučuje o tome hoće li se izvještaj vještaka iznijeti usmeno ili u pisanom obliku (članak 278. stavak 3. Zakona o parničnom postupku). Svako mišljenje mora sadržavati obrazloženje (članak 285. Zakona o parničnom postupku). Nakon što se dostavi mišljenje, sud može zatražiti usmenu ili pisanu dopunu mišljenja ili njegovo obrazloženje, kao i dodatno mišljenje istog ili drugih vještaka (članak 286. Zakona o parničnom postupku).

Ako se dokazi izvode preko imenovanog suca ili zamoljenog suda, sud može prepustiti imenovanom sucu ili zamoljenom sudu da odabere vještaka (članak 278. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Dok god traje aktivnost vještaka, stranka može zatražiti izuzeće vještaka iz postupka zbog istih razloga zbog kojih se može zatražiti i izuzeće suca (članak 281. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Vještak može odbiti iznijeti mišljenje zbog istih razloga zbog kojih svjedok može odbiti dati iskaz (članci 280. i 261. Zakona o parničnom postupku). Vještak koji nije upisan u registar sudskih vještaka dužan je položiti prisegu.

Sud može odrediti da se vještaku u potrebnoj mjeri predoči spis predmeta ili zapisi pregleda i odrediti da vještak bude prisutan ili sudjeluje u izvođenju dokaza (članak 284. Zakona o parničnom postupku).

Kad je riječ o neopravdanom nedolasku, neopravdanom odbijanju polaganja prisege ili mišljenja ili neopravdanoj odgodi dostavljanja mišljenja, sud može odrediti da se vještak kazni novčano, ali ne može narediti da se vještak prisilno pojavi na sudu (članci 287. i 289. Zakona o parničnom postupku).

Sud može prihvatiti dokaze proizašle iz mišljenja sastavljenog u ime javnog tijela u drugom postupku kako je utvrđeno zakonom (članak 278.¹ Zakona o parničnom postupku).

Svatko kome sud odredi da to učini mora na određenom mjestu i u određeno vrijeme dostaviti svaki dokument koji posjeduje i kojim se dokazuje relevantna činjenica o predmetu, osim ako dokument sadržava povjerljive informacije (članak 248. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Samo osobe koje bi u pogledu činjenica o kojima se raspravlja u dokumentu mogle odbiti dati iskaz u svojstvu svjedoka ili koje dokument čuvaju u ime treće osobe koja bi se zbog istih razloga mogla protiviti dostavljanju dokumenta mogu izbjeći navedenu obvezu. Međutim, čak je i tad odbijanje dostavljanja dokumenta neprihvatljivo ako njegov vlasnik ili treća osoba tu obvezu imaju u pogledu najmanje jedne od stranaka ili ako je dokument izdan u interesu stranke koja zahtijeva izvođenje dokaza. Osim toga, stranka ne može odbiti dostaviti dokument ako bi šteta kojoj bi se stranka izložila dostavljanjem dokumenta bila neuspjeh u predmetu (članak 248. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

2.6 Imaju li neki načini dokazivanja veću težinu od drugih?

Ne postoji razlog za prihvaćanje službene hijerarhije metoda dokazivanja sa stajališta njihove pouzdanosti i snage. Sud u pravilu ima diskrecijsko pravo ocijeniti dokaze. Međutim, dokumenti moraju biti dostatan dokaz određenih činjenica u mjeri u kojoj je to utvrđeno zakonom. Službeni dokument koji je u propisanom obliku sastavilo u tu svrhu imenovano tijelo javne vlasti i druga državna tijela u okviru svojeg djelokruga, kao i drugi subjekti u okviru poslova javne uprave koji su im zakonom povjereni, dokaz je o onome što je u dokumentu službeno potvrđeno (članak 244. Zakona o parničnom postupku). Stranka koja poriče vjerodostojnost javne isprave ili tvrdi da su u njoj netočni navodi tijela iz kojeg potječe mora to dokazati (članak 252. Zakona o parničnom postupku). Privatnim dokumentom sastavljenim u pisanom ili elektroničkom obliku dokazuje se da je osoba koja ga je potpisala dala izjavu iz dokumenta (članak 245. Zakona o parničnom postupku). Ako stranka poriče vjerodostojnost privatnog dokumenta ili tvrdi da izjava osobe koja ga je potpisala ne potječe od te osobe, mora to dokazati. Međutim, ako se spor odnosi na privatni dokument koji potječe od osobe koja nije protivna stranka, vjerodostojnost dokumenta mora dokazati stranka koja se njime želi koristiti (članak 253. Zakona o parničnom postupku).

2.7 Je li za dokazivanje određenih činjenica obvezna primjena određenih načina dokazivanja?

Ne, ali ako je zakonom propisana uporaba posebnog obrasca za sklapanje određenog ugovora, mogućnost dokazivanja sklapanja tog ugovora drugim dokazima osim tog ugovornog dokumenta znatno je ograničena. Osoba koja nije ispravno postupila kažnjava se nepovoljnijim postupovnim položajem u vidu ograničenja mogućnosti izvođenja dokaza. Ako je zakonom ili ugovorom određeno da pravni akt mora biti u pisanom obliku, dopušteni su dokazi koji potječu od svjedoka ili proizlaze iz ispitivanja stranaka u sporu između stranaka tog akta ako se radi o činjenici da je dokument koji se odnosi na akt izgubljen, uništen ili ga je odnijela treća osoba i, ako je pisani oblik namijenjen samo za dokazne svrhe, u slučajevima navedenima u Građanskom zakoniku (to jest kad je riječ o sporovima osim onih između trgovaca ako se obje strane slažu s time, ako potrošač to zahtijeva u sporu s prodavateljem ili dobavljačem ili ako se dokumentom dokazuje vjerodostojnost činjenice da je sklopljen pravni akt (članak 246. Zakona o parničnom postupku, članak 74. stavci 2. i 4. Građanskog zakonika)). Slično tome, dokaz koji potječe od svjedoka ili proizlazi iz saslušanja stranaka kojim se pobija sadržaj ili dokaz o sadržaju dokumenta koji sadržava pravni akt mogu prihvatiti stranke tog akta samo ako to ne uzrokuje zaobilazanje namijenjenog obrasca, a u suprotnom će biti ništetan, i ako sud to smatra potrebnim s obzirom na posebne okolnosti slučaja (članak 247. Zakona o parničnom postupku).

2.8 Jesu li svjedoci zakonski obvezni svjedočiti?

Da.

2.9 U kojim slučajevima mogu odbiti svjedočenje?

Supružnici stranaka, njihovi preci, potomci, braća i sestre ili srodnici u istoj liniji ili stupnju te osobe koje su u odnosu posvojenja mogu odbiti dati iskaz. Pravo odbijanja svjedočenja nastavlja se nakon prekida braka ili odnosa posvojenja. Međutim, odbijanje svjedočenja nije dopušteno u stvarima građanskog statusa (npr. utvrđivanje ili uskraćivanje roditeljstva djeteta, poništenje braka, posvojenje i prestanak posvojenja, potvrda smrti), osim kad je riječ o razvodima (članak 261. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Svjedok može odbiti odgovoriti na pitanja i ako bi zbog iskaza on ili njegovi srodnici mogli biti izloženi riziku od kaznenog progona, sramote ili ozbiljne i izravne imovinske štete ili ako bi iskaz činio povredu ključne poslovne tajne. Osim toga, članovi svećenstva mogu odbiti svjedočiti o činjenicama koje su im iznesene tijekom ispovijedi (članak 261. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

2.10 Je li moguće kazniti osobu koja odbije svjedočiti ili je prisiliti da svjedoči?

Ako je riječ o neopravdanom odbijanju davanja iskaza ili polaganja prisege, sud nakon ispitivanja svih prisutnih strana u pogledu valjanosti odbijanja određuje novčanu kaznu svjedoku. Neovisno o navedenoj novčanoj kazni sud može naložiti pritvaranje svjedoka u razdoblju od najviše tjedan dana. Sud svjedoka pušta iz pritvora ako svjedoči ili položi prisegu ili ako je slučaj riješio sud na kojem je taj svjedok dao iskaz (članak 276. Zakona o parničnom postupku).

2.11 Postoje li osobe koje ne mogu svjedočiti?

Da. Osobe koje nisu sposobne promatrati ili prenijeti svoja zapažanja ne mogu biti svjedoci (članak 259. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Prestanak uzroka te nesposobnosti može dovesti do ukidanja zabrane svjedočenja. Svjedočenje se ne može automatski ocijeniti nepouzdanim samo na temelju psihijatrijskog liječenja ili onesposobljenosti. Nadalje, nije određena dobna granica iznad koje bi se smatralo da je dijete sposobno shvatiti i prenijeti svoje spoznaje. Može li se dijete ispitati ili ne stoga ovisi o djetetovim pojedinačnim sposobnostima i stupnju razvoja. Kad je riječ o predmetima koji se odnose na brak, zakonom su određena ograničenja u pogledu ispitivanja maloljetnika mlađih od 13 godina u svojstvu svjedoka te srodnika stranaka u silaznoj liniji mlađih od 17 godina (članak 430. Zakona o parničnom postupku).

Osim toga, postoji opće pravilo da se nitko u istom predmetu ne može ispitivati jednom u svojstvu svjedoka, a jednom u svojstvu stranke. Zakonski zastupnik stranke stoga se može ispitati u kontekstu saslušanja stranaka, a ne u svojstvu svjedoka (članak 259. stavak 3. Zakona o parničnom postupku). Zastupnik stranke može se ispitati u svojstvu svjedoka, ali u tom slučaju mora imenovati svoju zamjenu za saslušanje te otkazati punomoć čim završi davanje iskaza. Umješaci ne mogu biti svjedoci (članak 259. stavak 4. Zakona o parničnom postupku).

Članovi vojnog osoblja i državni službenici koji nisu oslobođeni obveze čuvanja informacija koje su „povjerljive” ili „tajne” ne mogu dati iskaz ako bi njihovo svjedočenje uključivalo povredu čuvanja poslovne tajne (članak 259. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Izmiritelj ne može biti svjedok u pogledu činjenica koje je doznao za vrijeme postupka mirenja osim ako su ga stranke oslobodile obveze čuvanja tajnosti mirenja (članak 259.¹ Zakona o parničnom postupku).

2.12 Koja je uloga suca i stranaka u saslušanju svjedoka? Pod kojim uvjetima svjedok može svjedočiti videokonferencijskom vezom ili uz primjenu drugih tehničkih rješenja?

Sud saslušava svjedoka. Predsjedavajući sudac prvo je dužan provjeriti identitet svjedoka, upoznati ga s kaznenom odgovornošću za davanje lažnog iskaza i zatražiti polaganje prisege svjedoka. Svjedok započinje svjedočenje odgovaranjem na pitanja predsjedavajućeg suca o tome što mu je poznato u predmetu i iz kojeg izvora, a zatim drugi suci i stranke mogu postavljati pitanja (članak 271. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Predsjedavajući sudac daje im riječ, ovlašćuje ih da postavljaju pitanja i može im oduzeti riječ ako je zlouporabe, a poništi pitanje ako smatra da je neprimjereno ili suviše (članak 155. Zakona o parničnom postupku). Svjedok ne smije napustiti prostoriju dok mu to ne dopusti predsjedavajući sudac (članak 273. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

3 Ocjena dokaza

3.1 Ako stranka nije legalno pribavila dokaze, postoje li ograničenja koja sud primjenjuje pri donošenju presude?

Poljskim zakonom ne predviđa se opća zabrana upotrebe dokaza pribavljenih na nezakonit način u parničnim postupcima. Praksa sudova i stajališta pravne literature nisu dosljedni. Prevladava mišljenje da sud za svaki pojedini slučaj treba procijeniti koji pravni interes treba bolje zaštititi: pravo povrijeđeno pribavljanjem dokaza ili pravo na pravnu zaštitu. Dakle, dokazi dobiveni kaznenim djelom u načelu bi se trebali zanemariti i smatrati neprihvatljivima, no to se ne odnosi nužno na dokaze dobivene lakšim kršenjem zakona (npr. povreda osobnog interesa u obliku prava na privatnost), osobito kad je riječ o važnom javnom interesu u prihvaćanju dokaza.

Kao opće pravilo, dopušten je dokaz u obliku snimke razgovora u kojem je sudjelovala stranka koja zahtijeva izvođenje dokaza, čak i ako je snimka nastala bez znanja i pristanka sugovornika.

U svakom slučaju, ako je dokaz pribavljen kaznenim djelom (kako je utvrđeno pravomoćnom presudom), sud ga može uzeti u obzir kao osnovu za ponavljanje postupka (članak 403. stavci 1. i 2. Zakona o parničnom postupku).

3.2 Hoće li moje svjedočenje biti dokaz ako sam stranka u postupku?

Usmeni i pisani podnesci stranaka nisu dokazi. Međutim, ako nakon iscrpljivanja dokaza ili u njihovu nedostatku ostanu neobjašnjene određene činjenice koje su relevantne za rješavanje predmeta, sud može saslušati stranke radi razjašnjenja činjenica (članak 299. ZPP-a) te se to saslušanje smatra dokazom.

4 Je li ta država članica u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe o izvođenju dokaza navela druga tijela koja su na temelju Uredbe nadležna za izvođenje dokaza za potrebe sudskih postupaka u građanskim ili trgovačkim stvarima? Ako je odgovor potvrđan, u kojim su postupcima nadležna za izvođenje dokaza? Mogu li zatražiti izvođenje dokaza ili pomoći u izvođenju dokaza samo na temelju zahtjeva druge države članice? Vidjeti i obavijest u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe o izvođenju dokaza

U Poljskoj su samo sudovi nadležni za prikupljanje dokaza za sudske postupke u građanskim ili trgovačkim stvarima.

■ Posljednji put ažurirano: 06/01/2026

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.